

[Miljøministeren]

Der er store regionale og lokale forskelle i grundvandsressourcernes kvantitet og kvalitet. En effektiv indsats mod grundvandsforureningen må derfor tilrettelægges under hensyntagen hertil. De største ressourcer findes i Jylland, hvor forbruget samtidig er relativt lavt på grund af den ringe befolkningstæthed. Omvendt er ressourcerne mindre på øerne, samtidig med at forbruget af vand specielt på Sjælland er stort på grund af den store befolkningstæthed.

Vi ved i dag, at grundvandet afhængig af de geologiske forhold og forureningens art er sårbart over for forurening. I mange områder er grundvandet truet af forurening fra affaldsdepoter eller allerede forurenede. I landområderne er den primære kilde til grundvandsforurening landbrugets anvendelse af gødning og pesticider. I visse områder af landet, specielt på Sjælland, sker der en meget kraftig udnyttelse af vandressourcerne. Det påvirker vandføringen i vandløbene og medfører en overudnyttelse af grundvandsmagasinerne, der kan føre til forringelser af vandkvaliteten. Endelig kan eventuelle naturlige eller menneskeskabte klimaændringer medføre, at grundvandsressourcens størrelse ændres.

Beskyttelsen og udnyttelsen af vandressourcerne står højt på såvel den danske som den internationale miljødagsorden. Regeringen har i sin redegørelse for miljøindsatsen i 1990'erne prioriteret området højt, og Folketinget behandlede i foråret to beslutningsforslag om grundvand. Vandrådet afgav i foråret betænkning om Danmarks fremtidige vandforsyning, og Teknologinævnet udsendte en rapport om grundvandsressourcen.

Vandforsyning og grundvandsbeskyttelse er et højt prioriteret område i EF-Kommissionens 5. miljøhandlingsprogram, og EF har påbegyndt udarbejdelsen af en handlingsplan for grundvandsbeskyttelsen i Fællesskabet, der skal være færdig medio 1993. På konferencen om miljø, klima og udvikling i Rio de Janeiro i år indtog problemerne omkring vandforsyning også en fremtrædende plads.

2. Overordnet strategi for beskyttelse og benyttelse af grundvandsressourcerne

Som udgangspunkt skal en forebyggende indsats over for grundvandsforureningen prioriteres højere end en efterfølgende rensning af forurenede grundvand.

Baggrunden herfor er for det første, at det er helt uacceptabelt at opgive en sikring af de danske vandressourcer mod ny forurening. Derimod kan der ud fra konkrete vurderinger blive tale om at undlade retablering af allerede forurenede ressourcer i områder, hvor dette er teknisk og økonomisk urealistisk.

Hertil kommer, at det også økonomisk ville være en forkert strategi at basere sig på en efterfølgende rensning af forurenede grundvand. En sådan ville især i landområderne blive en langt dyrere løsning end en forebyggende indsats.

Også af hensyn til søer, vandløb og havet er en forebyggelse af forurening af grundvandsressourcerne vigtig. En forurening af grundvand vil nemlig også på et senere tidspunkt føre til forurening af disse vandområder.

De økonomiske ressourcer, der vil kunne stilles til rådighed for grundvandsbeskyttelsen, er ikke ubegrænsede. Derfor kræves der en prioritering af indsatsen, der som udgangspunkt må have, at de grundvandsressourcer, vi i dag ved skal bruges til fremtidens vandforsyning, skal sikres først.

Hvor den vandindvindingsplanlægning, der fandt sted i 1980'erne, overvejende fokuserede på at fastlægge beliggenheden af grundvandsressourcen, må en fremtidig strategi i højere grad inddrage risikoen for grundvandsforurening.

Grundvandsbeskyttelsen må således tilrettelægges og gennemføres under hensyntagen til de enkelte magasiners størrelse og sårbarhed over for forurening og under hensyntagen til de fremtidige behov.

Grundlaget for den fremtidige grundvandsstrategi vil derfor være en udpegning i hver enkelt region af de grundvandsressourcer, der fremover skal danne grundlag for vandforsyningen. Udgangspunktet herfor bør være en sikring af tilstrækkelige uforurenede vandressourcer til dækning af det forventede fremtidige vandbehov. Disse vandressourcer vil dels være indeholdt i allerede udnyttede indvindingsområder, dels i nye indvindingsområder.

Udpegningen af de fremtidige ressourcer forudsætter en vurdering af de geologiske og hydrologiske forhold, således at der skabes overblik over de naturgivne muligheder for at indvinde vand. Denne vurdering sammenholdes med en kortlægning af samtlige kilder til